

Besluit

Ons kenmerk : ACM/UIT/570957
Zaaknummer : ACM/21/052864
Datum : 2 maart 2022

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 5, eerste lid, en artikel 5, vierde lid, onder c, en artikel 18, zevende lid, onder g, en artikel 52, tweede lid, onder d, van Verordening 2017/2195 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering (zoals gewijzigd door Uitvoeringsverordening (EU) 2021/280 van de Commissie van 22 februari 2021 houdende wijziging van Verordeningen (EU) 2015/1222, (EU) 2016/1719, (EU) 2017/2195 en (EU) 2017/1485, teneinde deze in overeenstemming te brengen met Verordening (EU) 2019/943) en artikel 2, tweede lid, van het Besluit van 19 december 2018, houdende regels ter uitvoering van Europese verordeningen betreffende de interne energiemarkt over het voorstel van TenneT TSO B.V. voor het toepassen van dubbele prijsstelling voor onbalansverrekening.

Samenvatting

Verordening 2017/2195 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancing (hierna: EB Verordening) heeft tot doel om de Europese balanceringsmarkten te integreren en te harmoniseren. Hiervoor wordt een reeks technische, operationele en marktregels vastgesteld voor het beheer van de werking en integratie van nationale balanceringsmarkten tot één Europese balanceringsmarkt.

Als onderdeel van de uitvoering van de EB Verordening heeft TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) een voorstel aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) ter goedkeuring voorgelegd voor het toepassen van dubbele prijsstelling voor onbalansverrekening.

Het voorstel van TenneT betreft een individueel voorstel van een transmissiesysteembeheerder. Het voorstel betreft de voortzetting van de dubbele prijsstelling voor onbalansverrekening, en specificeert in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden TenneT een dubbele prijssystematiek zal hanteren.

De ACM concludeert dat niet is gebleken dat het voorstel in strijd is met de doelstellingen en eisen van de EB Verordening en dat de motivering van TenneT voldoet aan de eisen die in de Imbalance Settlement Harmonisation methodologie (hierna: ISH methodologie), die de voorwaarden en methodologie voor dubbele prijsstelling specificeert, worden gesteld. De ACM keurt daarom het voorstel goed.

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit bezwaar maken bij de ACM.

1. Inleiding en procedure van totstandkoming van dit besluit

1. De EB Verordening heeft tot doel om de Europese balanceringsmarkten te integreren en te harmoniseren. Hiervoor wordt een reeks technische, operationele en marktregels vastgesteld voor het beheer van de werking en integratie van nationale balanceringsmarkten tot één Europese balanceringsmarkt.
2. Bij de implementatie van artikel 18 van de EB Verordening in Nederland zijn de voorwaarden voor balancering opgenomen in de netcode elektriciteit, hetgeen door de ACM is vastgesteld bij besluit van 20 december 2018.¹ Uit de netcode elektriciteit volgt dat dubbele prijsstelling is toegestaan, waarbij in de toelichting van het besluit onder overweging 62 en 63 wordt uitgelegd dat de toepassing van dubbele prijsstelling door TenneT tot nader order kan worden voortgezet, maar moet worden heroverwogen op het moment dat er een Europees voorstel tot harmonisering van de belangrijkste kenmerken van de verrekening van onbalansen is goedgekeurd.
3. Volgens artikel 52, tweede lid, van de EB Verordening dienen de Europese transmissiesysteembeheerders een gezamenlijk voorstel te ontwikkelen voor de harmonisering van de belangrijkste kenmerken van de verrekening van onbalansen. ACER, het Europese agentschap voor energietoezichthouders, heeft op 15 juli 2020 het gezamenlijke voorstel voor de ISH methodologie goedgekeurd (met aanpassingen).²
4. Volgens artikel 52, tweede lid, onder d, van de EB Verordening moet de ISH methodologie de definitie van voorwaarden en een methodologie voor dubbele prijsstelling van alle onbalansen bevatten. Artikel 11 van de ISH methodologie specificeert de voorwaarden en methodologie voor dubbele prijsstelling. Overeenkomstig deze artikelen heeft TenneT een voorstel tot het voortzetten van dubbele prijsstelling voor onbalansverrekening opgesteld. TenneT heeft hiertoe een consultatie met marktpartijen uitgevoerd van 3 juni 2021 tot 3 juli 2021.
5. Op 15 juli 2021 heeft de ACM van TenneT een aanvraag ontvangen tot goedkeuring van een voorstel tot het voortzetten van dubbele prijsstelling voor onbalansverrekening. Op grond van artikel 5, zesde lid, van de EB Verordening dient de ACM binnen zes maanden na ontvangst van het voorstel een besluit te nemen. Dat is op 15 januari 2022.
6. Op grond van artikel 2, eerste lid, van het Besluit van 19 december 2018, houdende regels ter uitvoering van Europese verordeningen betreffende de interne energiemarkt (hierna: Besluit uitvoering van Europese verordeningen) is TenneT verplicht om het voorstel ter goedkeuring voor te leggen aan de ACM.

¹ Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 20 december 2018, met kenmerk ACM/UIT/502876 tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in 31, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 in verband met het voorstel o.g.v. artikel 18 van de Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering.

² Besluit van ACER van 15 juli 2020 met nummer 18/2020.

7. Om een zorgvuldige besluitvorming te waarborgen heeft de ACM het voorstel met bijbehorende documenten ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in Staatscourant 36495 van 27 juli 2021. De ACM heeft hiermee belanghebbenden in de gelegenheid gesteld zienswijzen te geven. Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn geen zienswijzen ontvangen.
8. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat het wettelijk kader. Het ontvangen voorstel en relevante informatie die de ACM naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen, is samengevat in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 bevat de beoordeling van het voorstel en hoofdstuk 5 het dictum.
9. Dit besluit bevat drie bijlagen. Deze bijlagen zijn onderdeel van het besluit en bevatten respectievelijk de relevante artikelen van de EB Verordening, de relevante artikelen van de ISH methodologie en het voorstel.

2. Wettelijk kader

Bevoegdheidsgrondslag van de ACM

10. De ACM beslist op grond van artikel 5, eerste lid, en artikel 5, vierde lid, onder c en artikel 18, zevende lid, onder g, en artikel 52, tweede lid onder d, van de EB Verordening en artikel 2, tweede lid, van het Besluit uitvoering van Europese verordeningen.
11. Artikel 3 van de EB Verordening bevat de doelstellingen van de Verordening. In artikel 5 van de EB Verordening wordt het proces van de vaststelling van voorwaarden of methodologieën beschreven. De artikelen 18, 44 en 52 van de EB Verordening zijn relevant in verband met het voorstel van TenneT.
12. Artikel 18, zevende lid, onder g, van de EB Verordening bepaalt dat in het voorstel tot voorwaarden van de individuele transmissiesysteembeheerders een aanvraag voor het gebruik van dubbele prijsstelling kan worden opgenomen op basis van de voorwaarden en methodologie als vastgesteld onder artikel 52, tweede lid onder d, van de EB Verordening.
13. Artikel 44 van de EB Verordening stelt algemene beginselen voor het onbalansverrekeningsproces vast. In verband met onderhavig voorstel is met name artikel 44, eerste lid onder c van belang, dat de grondslag biedt voor het Nederlandse systeem van 'passief meeregelen', waarbij Balance Responsible Parties (hierna: BRP's) worden geprikkeld om actief bij te dragen aan de systeembalans door in de voor het systeem gewenste richting in onbalans te gaan.
14. Artikel 52, tweede lid onder d, van de EB Verordening bepaalt dat transmissiesysteembeheerders gezamenlijk een voorstel doen ter harmonisering van de voorwaarden en methodologie voor het

toepassen van dubbele prijsstelling voor onbalansverrekening als onderdeel van de ISH methodologie die door ACER op 15 juli 2020 is goedgekeurd.

Criteria voor het toepassen van dubbele prijsstelling

15. In artikel 11 van de ISH methodologie is opgenomen welke voorwaarden en methodologie gelden voor het toepassen van dubbele prijsstelling bij onbalansverrekening.
16. Volgens artikel 11, eerste lid, van de ISH methodologie is dubbele prijsstelling alleen toegestaan in bepaalde situaties, bijvoorbeeld ter voorkoming van negatieve effecten op de Frequency Restoration Control Error (hierna: FRCE) target parameters als bedoeld in artikel 128 van Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen³ (hierna: SO Verordening). De FCRE is het equivalent van Area Control Error (hierna: ACE), die in Nederland door TenneT wordt gebruikt. De ACE meet in real time de cumulatieve netto positie op de grens van de Nederlandse biedzone en vormt het beginpunt voor de acties die TenneT onderneemt in het balanshandhavingproces.
17. Volgens artikel 11, tweede lid, en artikel 11, derde lid, van de ISH methodologie moet het voorstel tot toepassing van dubbele prijsstelling van de transmissiesysteembeheerder een rechtvaardiging bevatten die ingaat op een aantal elementen en deze dient gebaseerd te zijn op operationele en economische redeneringen met inachtneming van de doelstellingen van de EB Verordening, de doelstellingen van de SO Verordening, en de algemene principes voor verrekening uit artikel 44 van de EB Verordening.

3. Het voorstel

18. De aanvraag bevat een brief met een samenvatting van het voorstel, een consultatiedocument van TenneT dat het voorstel nader toelicht en motiveert, en een reactie van TenneT op de geanonimiseerde input van marktpartijen naar aanleiding van dit consultatiedocument.
19. Het voorstel ziet op dubbele prijsstelling voor onbalansverrekening voor iedere onbalansverrekeningsperiode (ofwel Imbalance Settlement Period, hierna: ISP) waarbij activering van balanceringsenergie in twee richtingen plaatsvindt en niet op eenduidige wijze kan worden bepaald wat de juiste richting van te activeren balanceringsenergie is. Deze situatie treedt op in regeltoestand 2 als bedoeld in artikel 10.29f en 10.29g van de Netcode elektriciteit en in uitzonderlijke gevallen ook in regeltoestand +1 of -1 als bedoeld in artikel 10.29d en 10.29e van de Netcode elektriciteit.⁴

³ Zoals gewijzigd door Uitvoeringsverordening (EU) 2021/280 van de Commissie van 22 februari 2021 houdende wijziging van Verordeningen (EU) 2015/1222, (EU) 2016/1719, (EU) 2017/2195 en (EU) 2017/1485, teneinde deze in overeenstemming te brengen met Verordening (EU) 2019/943.

⁴ Deze regeltoestanden zijn vastgelegd in het Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 20 december 2018, met kenmerk ACM/UIT/502876 tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in 31, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 in

20. In het consultatiedocument van TenneT worden drie opties met elkaar vergeleken: toepassing van enkele prijsstelling in een van de twee activeringsrichtingen bij regeltoestand 2; enkele prijsstelling met middenprijs bij regeltoestand 2; en dubbele prijsstelling zoals deze momenteel door TenneT wordt toegepast. Vervolgens wordt gekeken naar de operationele en economische effecten van deze opties, met name naar economische prikkels die deze opties geven voor BRP's (zie het consultatiedocument onder 4.3.1) en in hoeverre deze opties de real-time waarde van energie weergeven (zie het consultatiedocument onder 4.3.2).
21. TenneT geeft aan als beleid te hanteren dat BRP's de systeembalans in alle gevallen ondersteunen. Zij stelt dat verkeerde prikkels voor BRP's ontstaan bij het toepassen van enkele prijsstelling waar activering in twee richtingen plaatsvindt, en dat dit vervolgens een negatieve invloed heeft op de operationele veiligheid (FCRE kwaliteit). Verder stelt TenneT dat onbalansprijzen de real time waarde van energie zouden moeten weergeven, hetgeen dubbele prijsstelling in de voorgestelde vorm in meerdere mate zou doen dan enkele prijsstelling.
22. Om mogelijke nadelen van de voorgestelde dubbele prijsstelling te reduceren, geeft TenneT aan dat de intentie is om regeltoestand 2 tot een maximum van 10% van alle ISP's te beperken. TenneT heeft hier beperkte invloed op, door in sommige gevallen de load frequency controller minder snel te laten reageren op een gemeten vermogensonbalans op de grens, waardoor een activatie in tegengestelde richting in sommige gevallen kan worden vermeden.
23. TenneT heeft zeven reacties van marktpartijen ontvangen op het consultatiedocument. TenneT heeft in de reactie die bij de samenvatting van het voorstel en het consultatiedocument is gevoegd, verantwoording afgelegd over de bedenkingen en suggesties die door marktpartijen naar voren zijn gebracht.
24. Ten overvloede merkt de ACM op, dat marktpartijen in de context van de consultatie van TenneT een aantal suggesties hebben gedaan die zien op verbetering van transparantie. Door betere transparantie van bepaalde balanceerdata kunnen BRP's een betere inschatting maken van de risico's en daardoor aangemoedigd worden om bij te dragen aan de systeembalans.
25. In gesprekken tussen TenneT en de ACM is gekeken wat concreet en op korte termijn kan worden verbeterd op het gebied van transparantie in de context van dubbele prijsstelling. Uiteindelijk is gekomen tot een lijst van vier punten: 1) verkorting publicatie balansdelta, uiterlijk tegelijkertijd met implementatie FAT 5 minuten; 2) publicatie geactiveerde volumes noodvermogen; 3) publicatie kleinere tranches biedladder, met een granulariteit van 10 MW; 4) geen dubbele prijsstelling als tegengestelde activatie tussen twee snapshots plaatsvindt.
26. Voor de eerste twee punten heeft TenneT aangegeven deze op korte termijn te zullen doorvoeren; om de laatste twee punten mogelijk te maken heeft TenneT aangegeven dat de Netcode elektriciteit

verband met het voorstel o.g.v. artikel 18 van de Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering.

zal moeten worden gewijzigd. Het daartoe benodigde wijzigingsvoorstel, dat ziet op de wijziging van een drietal artikelen van de Netcode elektriciteit (artikel 10.1, artikel 10.29 en artikel 10.41) is op 21 januari 2022 bij de ACM ingediend.

27. Het voorstel is opgenomen in bijlage 3 bij dit besluit.

4. Beoordeling

28. In artikel 11, eerste lid, onder a, van de ISH methodologie is bepaald dat transmissiesysteembeheerders alleen onder bepaalde omstandigheden aan hun regulerende instantie een voorstel mogen doen voor de toepassing van dubbele prijsstelling waar activering van balanceringsenergie in twee richtingen plaatsvindt. Eén van die omstandigheden is als deze prijsstelling gerechtvaardigd is ter voorkoming van negatieve effecten op FCRE target parameters als gevolg van BRP's die op prijsprikkels reageren.
29. In artikel 11, tweede lid, van de ISH methodologie is bepaald dat het voorstel tot toepassing van dubbele prijsstelling een rechtvaardiging bevat die tenminste ingaat op 1) de negatieve gevolgen van het *niet* toepassen van dubbele prijsstelling als voorgesteld door de transmissienetbeheerder op de operationele veiligheid en op 2) andere mogelijke gevolgen van dubbele prijsstelling als voorgesteld door de transmissienetbeheerder.
30. In artikel 11, derde lid, van de ISH methodologie is bepaald dat de rechtvaardiging als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van de ISH methodologie gebaseerd moet zijn op operationele en economische redeneringen en met inachtneming van de doelstellingen van de EB Verordening als bedoeld in artikel 3 van die Verordening, de doelstellingen van de SO Verordening als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die Verordening, en de algemene principes voor verrekening uit de EB Verordening als bedoeld in artikel 44 van die Verordening.
31. TenneT gaat in haar aanvraag in op de gevolgen van het al dan niet toepassen van dubbele prijsstelling en twee alternatieven, namelijk het hanteren van enkele prijsstelling of de middenprijs. In de aanvraag worden deze drie opties en hun verschillende effecten in detail besproken. Daarbij zijn volgens TenneT met name de algemene principes voor verrekening uit artikel 44 van de EB Verordening van belang.
32. TenneT stelt dat de onbalanssystematiek in Nederland ertoe dient om BRP's prikkels te bieden om actief bij te dragen aan de systeembalans, zoals bedoeld in artikel 44, eerste lid, onderdeel c van de EB Verordening. Dit betekent dat BRP's TenneT actief ondersteunen om de systeembalans, die in real-time kan worden afgeleid van de ACE, terug te brengen naar nul. Oftewel, BRP's dragen actief bij aan de systeembalans wanneer ze helpen de ACE terug naar nul te brengen.

33. De ACM merkt hierbij op, dat het systeem van onbalans in Nederland, dat reactief is en waarbij de dynamiek met name aan de markt wordt overgelaten, past binnen het Europees regulerend kader en met name bijdraagt aan de algemene doelstellingen als genoemd in aan artikel 3, eerste lid, onder b en artikel 3, eerste lid, onder c van de EB Verordening (efficiëntie en integratie van balanceringsmarkten) en artikel 4, tweede lid, onder c en artikel 4, tweede lid, onder d van de SO Verordening (dat uitgaat van een marktdynamiek voor zover dat mogelijk is gelet op de veiligheid en stabiliteit van het netwerk).
34. TenneT stelt in haar aanvraag dat de toepassing van enkele prijsstelling kan leiden tot een situatie waarin BRP's niet de prikkel ervaren om te helpen de systeembalans te herstellen en de ACE terug te brengen naar nul. Een eerste voorbeeld hiervan is de situatie waarin een BRP gedurende een ISP in de 'gewenste richting' in onbalans gaat, namelijk de tegenovergestelde richting van de onbalans op systeemniveau, en de systeemonbalans vervolgens binnen dezelfde ISP op aanzienlijke wijze omslaat in de andere richting, bijvoorbeeld als gevolg van een incident. TenneT onderbouwt dat dubbele prijsstelling in deze situatie betere prikkels aan BRP's biedt om de systeembalans te steunen. Een tweede voorbeeld hiervan kan plaatsvinden in ISP's waarin tegen het einde van het ISP niet eenduidig kan worden voorspeld wat de netto systeembalans is. In een dergelijke situatie kan de toepassing van enkele prijsstelling ertoe leiden dat BRP's de prikkel ervaren om de netto systeembalans te beïnvloeden in de voor die BRP wenselijke richting. Dit kan betekenen dat de BRP bijdraagt aan een toename van de ACE. In het geval dat verschillende BRP's, d.w.z. BRP's met tegenovergestelde netto posities tegelijkertijd dit gedrag vertonen, kan dit leiden tot ongewenste fluctuaties tegen het einde van een ISP. De ACM is van mening dat TenneT in voldoende mate met economische en operationele redeneringen heeft onderbouwd dat de toepassing van dubbele prijsstelling in deze situaties BRP's meer prikkels biedt om actief bij te dragen aan de systeembalans dan in het geval dat enkele prijsstelling zou worden toegepast.
35. TenneT stelt in haar aanvraag dat ook het tweede alternatief voor dubbele prijsstelling, namelijk het toepassen van de middenprijs, ongewenste prikkels biedt aan BRP's. In dit geval zou de onbalansprijs namelijk niet toenemen als gevolg van een grotere onbalans. Dit staat haaks op het principe dat een hogere onbalans moet leiden tot hogere prijzen. Net als enkele prijsstelling staat de toepassing van de middenprijs als alternatief voor dubbele prijsstelling haaks op de beginselen van artikel 44 van de EB Verordening. De ACM is van mening dat TenneT in voldoende mate met economische en operationele redeneringen heeft onderbouwd dat de toepassing van dubbele prijsstelling in deze situaties BRP's meer prikkels biedt om actief bij te dragen aan de systeembalans dan in het geval dat de middenprijs zou worden toegepast.
36. De ACM is van mening dat de motivering van TenneT voor het voortzetten van dubbele prijsstelling hiermee voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 11, eerste lid, onderdeel a, artikel 11, tweede lid en artikel 11, derde lid van de ISH methodologie.
37. Op grond van het voorgaande concludeert de ACM dat het voorstel niet in strijd is met de doelstellingen en eisen van de EB Verordening. De ACM keurt daarom het voorstel goed op grond

van op grond van artikel 5, eerste lid, en artikel 5, vierde lid, onder c, en artikel 18, zevende lid, onder g, en artikel 52, tweede lid onder d, van de EB Verordening en artikel 2, tweede lid, van het Besluit Uitvoering van Europese Verordeningen.

5. Dictum

38. De Autoriteit Consument en Markt keurt het voorstel goed.
39. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.
40. Dit besluit treedt in werking op 3 maart 2022.

's-Gravenhage,
Datum: 2 maart 2022

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

mr. P.C.M. Bijlenga
Teammanager Directie Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1: relevante artikelen EB Verordening⁵

Artikel 3

Doelstellingen en regelgevende aspecten

1. Met deze verordening worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

- a) effectieve mededinging, non-discriminatie en transparantie op de balanceringsmarkten bevorderen;
- b) de efficiëntie van balancering en van de Europese en nationale balanceringsmarkten verbeteren;
- c) de balanceringsmarkten integreren en de mogelijkheden voor de uitwisseling van balanceringsdiensten bevorderen, en tegelijk bijdragen tot de operationele veiligheid;
- d) bijdragen tot de efficiënte langetermijnexploitatie en -ontwikkeling van het elektriciteitstransmissiesysteem en de elektriciteitssector in de Unie, en tegelijk de efficiënte en consistente werking van day-aheadmarkten, intradaymarkten en balanceringsmarkten vergemakkelijken;
- e) ervoor zorgen dat de inkoop van balanceringsdiensten eerlijk, objectief, transparant en marktgebaseerd is, dat geen ongeoorloofde belemmeringen voor nieuwe marktdeelnemers worden gecreëerd, dat de liquiditeit van balanceringsmarkten wordt bevorderd en dat ongeoorloofde verstoringen op de interne markt voor elektriciteit worden voorkomen;
- f) de deelname van vraagrespons vergemakkelijken, met inbegrip van aggregatiefaciliteiten en energieopslag, en er tegelijk voor zorgen dat zij concurreren met andere balanceringsdiensten op een gelijk speelveld en, voor zover nodig, onafhankelijk optreden als ze één verbruikersinstallatie bedienen;
- g) de deelname van hernieuwbare energiebronnen vergemakkelijken en bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstelling van de Europese Unie betreffende de doorbraak van hernieuwbare energiebronnen.

[...]

Artikel 5

Goedkeuring van voorwaarden of methodologieën van TSB's

1. Elke regulerende instantie of, naargelang van het geval, het Agentschap keurt de in overeenkomstig de leden 2, 3 en 4 door de TSB's ontwikkelde voorwaarden of methodologieën goed. Alvorens de voorwaarden of methodologieën goed te keuren, herzien het Agentschap of de relevante regulerende instanties de voorstellen indien nodig, na raadpleging van de respectieve TSB's, om ervoor te zorgen dat deze in overeenstemming zijn met het doel van deze verordening en bijdragen tot marktintegratie, non-discriminatie, effectieve mededinging en de goede werking van de markt.

[...]

4. De voorstellen voor de volgende voorwaarden of methodologieën, alsmede wijzigingen daarvan, worden per geval ter goedkeuring voorgelegd aan alle regulerende instanties van elke betrokken lidstaat:

[...]

c. de voorwaarden voor balancering, zoals bepaald in artikel 18;

[...]

Artikel 18

Voorwaarden voor balancering

⁵ Verordening 2017/2195 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancering (zoals gewijzigd door Uitvoeringsverordening (EU) 2021/280 van de Commissie van 22 februari 2021 houdende wijziging van Verordeningen (EU) 2015/1222, (EU) 2016/1719, (EU) 2017/2195 en (EU) 2017/1485, teneinde deze in overeenstemming te brengen met Verordening (EU) 2019/943).

[...]

7. Elke connecterende TSB mag de volgende punten opnemen in het voorstel voor de voorwaarden voor BSP's of in de voorwaarden voor BRP's:

[...]

g) een aanvraag voor het gebruik van dubbele prijsstelling voor alle onbalansen op basis van de voorwaarden die zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 52, lid 2, onder d), punt i), gebaseerd op de methodologie voor de toepassing van dubbele prijsstelling overeenkomstig artikel 52, lid 2, onder d), punt ii).

[...]

Artikel 44

Algemene beginselen

1. Door middel van de verrekeningsprocessen:

- a) worden passende economische signalen gegeven die een weerspiegeling vormen van de onbalans;
- b) wordt ervoor gezorgd dat onbalansen worden verrekend tegen een prijs die een weergave vormt van de realtime-energie waarde;
- c) worden prikkels gegeven aan BRP's om in balans te zijn dan wel het evenwicht van het systeem te behouden of te helpen herstellen;
- d) wordt de harmonisering van mechanismen voor de verrekening van onbalansen vergemakkelijkt;
- e) worden prikkels gegeven aan de TSB's om hun verplichtingen na te komen overeenkomstig de artikelen 127, 153, 157 en 160 van Verordening (EU) 2017/1485;
- f) wordt vermeden dat versturende prikkels worden gegeven aan BRP's, BSP's en TSB's;
- g) wordt de concurrentie onder marktdeelnemers ondersteund;
- h) worden prikkels gegeven aan BSP's om balanceringsdiensten aan de connecterende TSB aan te bieden en te leveren;
- i) wordt de financiële neutraliteit van alle TSB's gegarandeerd.

[...]

Artikel 52

Onbalansverrekening

[...]

2. Uiterlijk één jaar na de inwerkingtreding van deze verordening stellen alle TSB's een voorstel op om minstens het volgende verder te specificeren en te harmoniseren:

d) de definitie van voorwaarden en een methodologie voor dubbele prijsstelling van alle onbalansen overeenkomstig artikel 55, waarbij één prijs wordt vastgesteld voor positieve onbalansen en één prijs voor negatieve onbalansen voor alle onbalansprijszones binnen een onbalansverrekeningsperiode; dit omvat:

i) de voorwaarden waaronder een TSB aan zijn relevante regulerende instantie overeenkomstig artikel 37 van Richtlijn 2009/72/EG de toepassing van dubbele prijsstelling kan voorstellen, en de motivering die daarvoor moet worden verstrekt;

ii) de methodologie voor de toepassing van dubbele prijsstelling.

[...]

Bijlage 2: relevante artikelen ISH methodologie⁶

Article 11

Definition of conditions and methodology for applying dual imbalance pricing

1. Each connecting TSO may propose to its relevant regulatory authority the application of dual imbalance pricing in an imbalance price area based on one of the following conditions, as required by Article 52(2)(d)(i) of the EB Regulation, where relevant:

(a) For specific ISPs in which the TSO subsequently requests activation of both positive and negative balancing energy from frequency restoration reserves, if dual imbalance pricing is justified as a mitigation measure to avoid negative effects on FRCE target parameters in accordance with Article 128 of the SO Regulation, frequency stability in accordance with Article 3(34) of the SO Regulation and/or the ability to maintain power flows within the power flow limits in accordance with Article 32(1) and (2) of the SO Regulation as a result of BRPs acting on price incentives.

[...]

2. The proposal for application of dual pricing pursuant to paragraph 1 shall provide a justification for applying dual pricing, including at least an assessment on:

(a) the negative impacts of not applying the dual pricing as proposed by this TSO in terms of operational security;
(b) other possible impacts of applying the dual pricing as proposed by this TSO.

3. A justification pursuant to paragraph 2 shall be based on operational and economic reasoning and criteria taking into account:

(a) the objectives of the EB Regulation pursuant to Article 3 of the EB Regulation,
(b) the objectives of the SO Regulation pursuant to Article 4(2) of the SO Regulation, and
(c) the general settlement principles of the EB Regulation pursuant to Article 44 of the EB Regulation.

[...]

⁶ ACER Decision 18/2020 of 15 July 2020 on the harmonisation of the main features of imbalance settlement, Annex I.

Bijlage 3: het voorstel